

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken

Directie Wetgeving

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 75 19
www.justitie.nl

Onderdeel	Sector Privaatrecht	Bij beantwoording de
Datum	15 mei 2008	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5543387/08/6	vermelden. Wilt u slechts
Uw kenmerk	2070816260	één zaak in uw brief
Bijlage(n)	1	behandelen.
Onderwerp	Kamervragen van de leden Vendrik en Azough over de consequenties van het arrest van de Hoge Raad voor de Duisenbergregeling.	

In antwoord op uw brief van 1 april 2008, nr. 2070816260, deel ik u, mede namens de Minister van Financiën, mede dat de vragen van de leden Vendrik en Azough van uw Kamer over de consequenties van het arrest van de Hoge Raad van 28 maart 2008 voor de Duisenbergregeling worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Staatssecretaris van Justitie,

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Vendrik en Azough (beiden GroenLinks) aan de ministers van Financiën en van Justitie over de consequenties van het arrest van de Hoge Raad voor de Duisenbergregeling. Ingezonden 1 april 2008, nr. 2070816260.

Vraag 1

Kent u het arrest van de Hoge Raad¹, waarin is bepaald dat effectenlease-overeenkomsten beschouwd moeten worden als overeenkomsten van koop op afbetaling en dat in de gevallen waarin één van de huwelijkspartners een dergelijke overeenkomst is aangegaan voor een rechtsgeldige totstandkoming krachtens artikel 1:88 Burgerlijk Wetboek toestemming nodig is van de andere echtgenoot en dat bij het ontbreken van deze toestemming de overeenkomst vernietigbaar is?

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat dergelijke principiële rechterlijke oordelen integraal en dus óók voor degenen die om moverende redenen zijn ingegaan op het aanbod van de zgn. Duisenbergregeling moeten gelden? Zo neen, waarom niet?

Die mening deel ik niet. De Duisenbergregeling betreft een regeling die indertijd is getroffen om zoveel mogelijk benadeelden de mogelijkheid te bieden een punt te zetten achter een al langshepend juridisch conflict. Deze regeling is tot stand gekomen in overleg tussen verschillende organisaties die de belangen van de benadeelden behartigen en de Dexia bank. Dit is geschied in een situatie waarbij een aantal rechtsvragen nog niet in hoogste instantie beantwoord waren, waaronder de vraag of voor bepaalde overeenkomsten - die aan de orde zijn in het arrest van de Hoge Raad - de toestemming van de echtgenoot vereist was (de zgn. eega-kwestie). De regeling was dan ook het resultaat van onderhandelingen waarbij door alle partijen - met het oog op deze onzekerheden - over en weer concessies zijn gedaan.

Benadeelden hebben vervolgens de keuze gehad om al dan niet van deze regeling gebruik te maken. De keuze waar zij toen voor stonden was of zij zich zonder de moeite en kosten van een jarenlange juridische procedure te hoeven getroosten, aanspraak wilden maken op hetgeen de regeling hun te bieden had. Danwel om individueel, en mogelijk nog vele jaren, verder te procederen met de onzekerheid dat in die procedure mogelijk meer of juist minder wordt toegewezen, of de zaak geheel wordt verloren. De regeling beoogde het geschil tussen partijen definitief te beëindigen.

Daarbij past niet dat indien er na een individuele procedure blijkt dat voor een bepaalde categorie benadeelden de regeling minder gunstig is, de benadeelden die wél van die regeling gebruik hebben gemaakt alsnog aanspraak kunnen maken op het meerdere. Dat verdraagt zich niet met het karakter en doel van een schikking, namelijk het beëindigen van een geschil (vgl. art. 7:900 BW). Het zou bovendien tot gevolg moeten hebben dat bij een juist minder gunstige uitspraak,

¹ Hoge Raad 28 maart 2008, LJN BC2837 C07/155HR.

degene die van de regeling gebruik hebben gemaakt een deel van wat zij verkregen hebben weer moeten restitueren. Dit alles zou voor de bij een massaschade betrokken partijen het tot stand brengen van dergelijke collectieve regelingen sterk ontmoedigen, terwijl een collectieve regeling omwille van een efficiënte afwikkeling van massaschades juist aanmoediging verdient.

Vraag 3

Hoeveel rechtszaken zijn er op dit moment nog aanhangig waarin er sprake is van dergelijke effectenlease-overeenkomsten?

Er zijn op dit moment circa 4.500 procedures aanhangig waarbij Dexia betrokken is. Hiervan zijn 264 zaken bij een hof aanhangig, waaronder veel eega-zaken waarin op de uitspraak van de Hoge Raad is gewacht. Sinds eind vorig jaar, toen het aantal aandelenlease procedures 7.000 bedroeg, daalt het totale aantal zaken scherp. De verwachting is dat dit aantal door de uitspraak van de Hoge Raad en de aanpak van Dexia naar aanleiding van deze uitspraak (zie onder 5), verder kan dalen. In zo'n 900 procedures speelt (ook) de eega-kwestie en de verwachting is dat een groot deel daarvan nu buiten rechte kan worden afgedaan.

Opgemerkt zij nog dat meer dan 1.000 van de 4.238 thans lopende Dexia procedures nog steeds door het instellen van het verzoek tot verbindendverklaring van de Duisenbergregeling zijn geschorst (art. 1015 Rv.). Niet duidelijk is waarom de hierbij betrokken wederpartijen van Dexia deze zaken nog niet hebben hervat.

Vraag 4

Hoeveel rechterlijke capaciteit is er tot nu toe gemoeid geweest met de afdoening van deze rechtsgeschillen en hoeveel capaciteit zal de afdoening van deze geschillen bij benadering nog vergen?

De capaciteit die gemoeid is met de afdoening van aandelenlease-procedures bedraagt momenteel circa 9 fte rechters en 17 fte (juridisch) ondersteunend personeel.

Moeilijk is te voorspellen hoeveel capaciteit de afdoening van deze geschillen nog zal vergen. 24.000 personen hebben geen gebruik gemaakt van de Duisenbergregeling. Met een aantal daarvan is inmiddels een schikking bereikt of is het tot een uitspraak van de rechter gekomen. Hierboven is aangegeven hoeveel personen daarvan nú in procedure zijn. Voorts kan na de uitspraak van de Hoge Raad met een deel van deze personen de zaak ook verder buiten rechte worden afgewikkeld. Desalniettemin kan er in potentie nog een groot aantal procedures aanhangig worden gemaakt, maar niet te voorspellen is in welke omvang dit zal geschieden. Dit is bijvoorbeeld afhankelijk van het aantal schikkingen dat nog getroffen zal worden.

Vraag 5

Bent u bereid, om verder procederen te voorkomen, uit de tot nu toe beschikbare rechterlijke uitspraken een algemeen rechtskader af te leiden en effectenlease-aanbieders op te dragen de

afnemers van hun gewraakte producten schadeloos te stellen? Zo neen, waarom niet?

De overheid heeft in het verleden een stimulerende rol gespeeld bij de totstandkoming van de Duisenbergregeling. Deze regeling is mede gebaseerd op de richtsnoeren die af te leiden waren uit de destijds reeds bestaande jurisprudentie. De regeling is vervolgens met gebruikmaking van de Wet Collectieve Afhandeling Massaschade algemeen verbindend verklaard waardoor er een collectieve oplossing voor een groot aantal consumenten is bereikt. Het ontbreekt de overheid verder aan mogelijkheden om aanbieders van effectenlease-producten op te dragen de afnemers collectief schadeloos te stellen. De Minister van Justitie en de Minister van Financiën kunnen niet treden in de beslechting van individuele geschillen noch opkomen voor de belangen van een individuele consument.

Overigens heeft Dexia kort na het arrest van de Hoge Raad per brief contact opgenomen met de benadeelden die in een vergelijkbare positie verkeren als het echtpaar dat in het geding bij de Hoge Raad betrokken was. Daarin wordt aangekondigd dat deze groep benadeelden in mei 2008 een individueel voorstel tot afwikkeling wordt gedaan. Dit voorstel komt neer op terugbetaling van hetgeen in het verleden door deze personen aan Dexia is betaald, onder aftrek van hetgeen Dexia al reeds aan deze personen heeft betaald, zoals bijvoorbeeld dividend.

Met deze aanpak van Dexia kunnen naar onze verwachting vele procedures vermeden worden en ook vele lopende procedures worden beëindigd. De thans lopende procedures waarbij deze eega-kwestie aan de orde is, worden voor een periode van acht weken aangehouden, om zo voldoende tijd te hebben om de zaak aldus buiten rechte af te doen.